

Näringsdepartementet

2016-07-11

Kommitterad dagordning inför Jordbruks- och fiskerådet den 18 juli 2016

Icke lagstiftande verksamhet

4. Ordförandeskapets arbetsprogram
= *Föredragning av ordförandeskapet*

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

Det slovakiska ordförandeskapet kommer att presentera sitt arbetsprogram för det kommande halvåret. Ordförandeskapets övergripande prioriteringar rör

- Ett ekonomiskt starkt Europa
- Modernisering av den inre marknaden
- En hållbar migrations- och asylpolitik
- Externa relationer.

Därtill kan det förmodas att Brexit-processen kommer att sätta sin prägel på det slovakiska ordförandeskapet.

På jordbrukssidan kommer den övergripande prioriteringen vara att undersöka hur lantbrukarens position i livsmedelskedjan kan stärkas och man avser utarbeta rådsslutsatser kring denna fråga. Därtill kommer marknadssituationen och marknadsåtgärder att vara ett genomgående tema under ordförandeskapet. Vidare kommer det slovakiska ordförandeskapet att fortsätta trepartssamtalen med Europaparlamentet

om regelverket för ekologisk produktion liksom diskussionen rörande förenkling och om den framtida gemensamma jordbrukspolitiken. På skogssidan avser ordförandeskapet att prioritera genomförandet av EU:s skogsstrategi.

På fiskesidan avser ordförandeskapet att i sedvanlig ordning fokusera på fastställande av fiskemöjligheter för nästkommande år i alla EU:s vatten.

Utöver vad som anges i ordförandeskapsprogrammet är det värt att notera att arbetet med förslagen om veterinärmedicinska produkter och läkemedel i foder kommer att fortsätta under det slovakiska ordförandeskapet liksom arbetet rörande matsvinn.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar en presentation av ordförandeskapsprogrammet.

EU-nämnden och MJU

Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i MJU.

5. Förenklingen av den gemensamma jordbrukspolitiken – Översyn av miljöanpassning efter ett år

= *Föredragning av kommissionen och diskussion*

Dokumentbeteckning

SWD(2016)218final

Rättslig grund

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1307/2013 om regler för direktstöd för jordbrukare inom de stödordningar som ingår i den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 637/2008 och rådets förordning (EG) 73/2009.

Bakgrund

Förgröningsåtgärderna är en del av de nya reglerna för direktstöd som började tillämpas 2015. Kommissionen har åtagit sig att utvärdera förgröningsåtgärderna efter det första året med de nya reglerna och vid rådsmötet förväntas Kommissionen presentera utvärderingen för medlemsstaterna.

EU-kommissionären för jordbruk, Phil Hogan, har lyft förenkling av den gemensamma jordbrukspolitiken som en prioriterad fråga. Under våren 2015 efterfrågade Hogan förenklingsförslag från medlemsstaterna. Dessa förslag skulle enligt uppmaning från Hogan rymmas inom

befintlig politik och fokus skulle därmed främst ligga på politikens detaljregler. De förslag som medlemsstaterna skickade in pekade dock på behov av mer omfattande förenklingar. Förgröningen var ett av de områden där medlemsstaterna särskilt efterlyste effektiviseringar och förenklingar. Kommissionen har aviserat att de kommer att lägga fram förslag på förenkling av förgröningsåtgärderna efter genomförd utvärdering.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar att kommissionen uppmärksammar behovet av förenklingar av den gemensamma jordbrukspolitiken. Det behövs effektiva och enkla regler som ger hög måluppfyllelse till lägsta möjliga kostnad för företag och myndigheter.

Regeringen anser att det är angeläget att eftersträva miljö- och klimatåtgärder som är effektiva och som främjar en utveckling av ett konkurrenskraftigt jordbruk som samtidigt kan möta de miljö- och klimatutmaningar som jordbruket ställs inför. För att uppnå ökad effektivitet i miljö- och klimatåtgärder inom jordbrukspolitiken, och därmed ökad effektivitet i använda medel, bör mer fokus läggas på åtgärder motsvarande de som finns inom landsbygdsprogrammet istället för generella åtgärder inom det nuvarande direktstödet. Möjligheterna att kunna anpassa förgröningen till de varierande förutsättningar som råder inom EU i den grad som behövs för att kunna utforma effektiva åtgärder bedöms av regeringen som små. Regeringen avser även verka för att tidigare föreslagna förenklingar genomförs och att åtgärderna är anpassade till svenska förhållanden.

EU-nämnden och MJU

Kommissionens utvärdering av förgröningsåtgärderna har inte varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i Miljö- och jordbruksutskottet.

6. Marknadssituationen och stödåtgärder

= *Föredragning av kommissionen och diskussion*

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

I augusti 2014 beslutade Ryssland att förbjuda import av en stor mängd livsmedelsprodukter från EU, USA, Kanada, Australien och Norge.

Ryssland har förlängt importstoppet två gånger och är nu i kraft till utgången av 2017. För att hantera effekterna av importstoppet har kommissionen förlängt vissa krisåtgärder riktade mot frukt-, grönsaks- och mjölksektorerna.

Efter rekordhöga priser på smör och skummjörkspulver under 2013 har priserna sjunkit kraftigt under 2014-2016. Prisfallet på smör och mjölkpulver beror på ökat utbud på världsmarknaden, minskad efterfrågan från framförallt Kina samt Rysslands importstopp. Det har föranlett en global obalans inom mejerisektorn. Under 2015 och 2016 har mjölkpriserna i EU, Sverige och globalt legat på en låg nivå och även nått den lägsta nivån sedan 2009. Detta har lett till en svår situation för många mjölkbönder, både i Sverige och i andra delar av EU.

Mot denna bakgrund, och även med beaktande av ett lågt pris på griskött i många EU-länder under sommaren 2015, har kommissionen tagit beslut om flera åtgärder riktade till animaliesektorn inom EU.

Kommissionen presenterade sitt krispaket på det extrainsatta rådsmötet i början av september 2015. Från början var paketet helt inriktat på mjölksektorn men efter påtryckningar från flera medlemsstater så utvidgades åtgärderna till att även omfatta andra animalier, främst gris. Rättsakter för centrala åtgärder i paketet antogs av kommissionen i oktober och trädde i kraft den 16 oktober 2015. Åtgärderna omfattade nationella kuvert för riktat stöd till jordbrukare i drabbade sektorer, stöd till privat lagring, ökade möjligheter till förskott av stöd, bland annat direktstödet, ökad budget till säljfrämjande åtgärder och ökade uppköp av mejeriprodukter för biståndsändmål.

Inom ramen för kommissionens ordinarie befogenheter har åtgärderna förlängts för privat lagring av smör och skummjörkspulver till 30 september 2016.

Flera medlemsstater har efterfrågat nya krisåtgärder, varpå marknadssituationen har diskuterats vidare i möten i Särskilda jordbrukskommittén och Jordbruks- och fiskerådet under våren.

På jordbruks- och fiskerådet 27-28 juni meddelade kommissionen att ett nytt krispaket kan komma att presenteras på jordbruks- och fiskerådet 18 juli. Informationen i nuläget pekar på att EU-finansiering av frivilliga utbudsbegränsningar kan bli en del i ett sådant paket. Det är även möjligt att ett nytt riktat stöd kommer diskuteras.

Förslag till svensk ståndpunkt

Mot bakgrund av den allvarliga situationen för i synnerhet många mjölkproducenter i EU bör Sverige inta en konstruktiv hållning till effektiva åtgärder på EU-nivå. Regeringen anser att eventuella nya åtgärder bör finansieras genom omprioriteringar inom beslutad

jordbruksbudget. Sverige bör verka för lösningar i linje med den marknadsanpassning av den gemensamma jordbrukspolitiken som skett under de senaste åren.

Exempel på åtgärder som är icke marknadsstörande och i linje med marknadsanpassningen av jordbrukspolitiken som regeringen driver är förskottsutbetalningar av gårdsstödet, ökad handel samt tillträde till nya exportmarknader.

Regeringen anser att det är av vikt att inte vidta åtgärder som skapar ojämliga villkor för jordbrukare. Regeringen anser därför att eventuella åtgärder ska vara generella och tillgängliga för alla medlemsstater.

EU-nämnden och MJU

Frågan var senast föremål för samråd med EU-nämnden och information i MJU inför Jordbruks- och fiskerådet 27-28 juni 2016.

7. Internationell handel med jordbruksprodukter

= *Lägesrapport från kommissionen*

= *Diskussion*

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

EU och USA och förhandlar det så kallade TTIP-avtalet (Transatlantic Trade and Investment Partnership), sedan juni 2013. Hittills har 13 förhandlingsrundor genomförts, varav den senaste hölls i New York den 25-29 april 2016. Nästa förhandlingsrunda hålls i Bryssel den 11-15 juli 2016.

I övrigt förhandlar EU bilaterala frihandelsavtal med bland andra Japan och Malaysia. Förhandlingarna med Mercosur¹ har återupptagits och förhandlingar kommer att starta med bl.a. Australien, Nya Zeeland och Filippinerna. Vid WTO-ministermötet i Nairobi i december 2015 lyckades medlemmarna enas om ett Nairobi-paket. För jordbruk omfattar paketet exportstöd med bl.a. en utfasning av exportbidrag.

¹ Brasilien, Argentina, Uruguay och Paraguay

Diskussioner pågår nu för att förbereda nästa WTO-ministermöte som troligtvis kommer att äga rum i december 2017, där särskilt prioriterade jordbruksfrågor är offentlig lagerhållning för livsmedelsförsörjning, den särskilda skyddsmekanismen (SSM) för utvecklingsländer samt bomullstöd.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens information om läget i de olika handelsförhandlingarna. Det multilaterala samarbetet inom ramen för WTO kvarstår som en prioritet för regeringen. Sverige stödjer likaså EU:s förhandlingar med olika parter om bilaterala och regionala frihandelsavtal och för fram offensiva intressen på jordbruksområdet utan att göra avkall på viktiga värden såsom människors och djurs hälsa och miljön.

EU-nämnden och MJU

Frågan var senast föremål för samråd med EU-nämnden och information i MJU inför Jordbruks- och fiskerådet den 15 februari 2016.

Övriga frågor

- 8. a) Katastrofal brand i Cypern**
 = *Information från den cypriotiska delegationen*

Den 18 juni bröt kraftiga bränder ut på Cypern. Med hjälp från andra medlemsstater (bl.a. Grekland, Storbritannien och Frankrike) bekämpades dessa bränder och släcktes sedermera. Cypern har påbörjat utvärdering av orsak och effekter. Enligt bilden Cypern har i nuläget ungefär 20 kvadratkilometer skog och även stora mängder jordbruksmark förstörts till följd av bränderna.

Cypern efterfrågar solidaritet och stöd från medlemsstaterna och kommissionen att påbörja restaurering av infrastruktur, skog och miljön.

- b) **(ev.) Resultatet av den internationella expertkonferensen om en förstärkning av böndernas ställning i leverantörskedjan (Bratislava den 30 juni–1 juli 2016)**
= *Information från ordförandeskapet*

Den 30 juni – 1 juli 2016 anordnade det Slovakiska ordförandeskapet en konferens om lantbrukarens roll i livsmedelskedjan. Konferensens deltagare utgjordes av bl.a. representanter från medlemsstaterna, kommissionen, Europaparlamentet och handeln.

Konferensen handlade till stor del om otillbörliga affärsmetoder i livsmedelskedjan, hur man ska komma till bukt med dessa samt hur jordbrukarens roll i livsmedelskedjan kan stärkas.

Slovakien meddelade att frågan kommer att prioriteras under ordförandeskapsperioden.

Ordförandeskapet kommer att informera om slutsatserna från konferensen på jordbruks- och fiskerådet.